

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Національна податкова система в структурі європейських країн
Викладач 	Бабець Ірина Георгіївна доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 0599734
Е-mail:	irina.babets@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 7, годин – 210, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 124 години. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Teams, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Національна податкова система в структурі європейських країн» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту, що формують національну податкову систему в структурі європейських країн.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- надання здобувачам теоретичних знань щодо сутності та організаційного забезпечення функціонування національної податкової системи в умовах гармонізації правовідносин з країнами ЄС;
- формування у студентів комплексу знань та умінь для аналітичного опрацювання проблем формування податкової політики та податкового механізму національної економіки;
- вироблення навичок самостійного опрацювання нормативно-правової, аналітичної та статистичної інформації;
- набуття практичних навичок щодо оцінювання ефективності національної податкової системи, виявлення проблем оподаткування в Україні та приведення національної податкової системи у відповідність до європейських стандартів.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- економічну природу податків, їх склад та класифікацію;
- функції податків;
- принципи побудови податкової системи України;
- задачі та структуру податкових органів;
- порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів;
- особливості податкових систем європейських країн;
- сутність механізму уникнення подвійного оподаткування та зміст основних договорів в цій сфері.

вміти:

- визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів;
- виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків;
- визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства;
- аналізувати відмінності податкового законодавства України та європейських країн;
- визначати напрями імплементації європейського досвіду для реформування національної податкової системи.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися дискутувати і аргументовано доводити свою думку в процесі обговорення проблем оподаткування та напрямів реформування національної податкової системи з урахуванням досвіду європейських країн.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукаїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та види податків.

Тема 2. Податкова система і податкова політика.

Тема 3. Джерела податкового права України та європейських держав.

Тема 4. Європейська податкова політика.

Тема 5. Непрямі податки.

Тема 6. Прямі податки.

Тема 7. Місцеві податки та їх види.

Тема 8. Уникнення подвійного оподаткування.

Тема 9. Податкове адміністрування.

Тема 10. Податкові системи країн, що не входять до ЄС.

Тема 11. Проблеми оподаткування в Україні та напрями їх вирішення в умовах євроінтеграції.

Тема 12. Напрями імплементації в Україні досвіду європейських країн в розвитку податкової системи.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий екзамен полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основна

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Редакція від 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8074-10. Редакція від 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

3. Митний кодекс України № 4495-VI. Редакція від 21.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
4. Податковий кодекс України. Верховна Рада України. Документ № 2755-VI. Редакція від 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
5. Про збір та облік єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. Редакція від 10.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Редакція від 08.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25.06.91 № 1264-XII. Редакція від 01.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
8. Про радіочастотний ресурс України. Закон України від 01.06.2000 р. № 1770-III. Редакція від 16.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1770-14#Text>.

Додаткова

9. Податкове право країн ЄС [Текст] : посібник / М. Г. Волощук, О. О. Петріченко, О. В. Білаш, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. – 144 с.
10. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
11. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
12. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко. К.: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. – 656 с.
13. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. К.: Кондор-Видавництво, 2012. 222с.
14. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 240 с.
15. Бойко О. Я. Еволюція податкової системи України. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 2. С. 241-247. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_51/fail/28.pdf.
16. Горобей К.Д., Цимбаленко Я.Ю. Аналіз податкового навантаження в Україні та країнах ЄС. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2019. Вип. 13. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/157499>.
17. Демченко М.Ю., Краснянська Ю.В. Особливості функціонування податкових систем держав-членів Європейського Союзу та перспективи використання їх досвіду в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 22. С. 774-781.
18. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. *Вісник ХНУ ім. В.Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2019. Вип. 9. С. 115-120.
19. Піонтківська І. Податки у світі: навіщо нам потрібні податки та як створити ефективну систему оподаткування? URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016559-podatki-u-sviti-navischo-nam-potribni-podatki-ta-yak-stvoriti-efektivnu-sistemu-opodatkuvannya>.
20. Податки в Україні vs країни ЄС: де платять більше? URL: <https://cost.ua/714-podatky-v-ukrayini-vs-krayiny-eu-de-platyat-bilshe/>.

21. Прокопчук О.Т. Особливості податкової системи Великобританії. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/89/Ekon/Ukr/6.pdf>.
22. Світовий досвід оподаткування: Болгарія. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/bulgaria/>.
23. Світовий досвід оподаткування (досвід розвитку та модернізації податкових служб країн світу). URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/>.
24. Main national accounts tax aggregates / Eurostat. URL: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=gov_10a_taxag&lang=en.
25. Tax revenue vs GDP per capita, 2017. URL: <https://ourworldindata.org/grapher/country-level-taxes-vs-income>
26. Tax revenue (% of GDP). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/GC.TAX.TOTL.GD.ZS?end=2020&start=2020&view=map&year=2019>.
27. Taxation trends in the European Union. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c0b00da7-c4b1-11ea-b3a4-01aa75ed71a1>.

Інтернет-ресурси

1. 1. www.zakon.rada.gov.ua – Верховна Рада України.
2. www.minfin.com.ua – Міністерство фінансів України
3. www.treasury.gov.ua - Державна казначейська служба України.
4. www.ukrstat.gov.ua - Державна служба статистики України.
5. www.fiu.gov.ua – Державна служба фінансового моніторингу України.
6. www.epp.eurostat.ec.europa.eu – Євростат.
7. www.worldbank.org – Світовий Банк.